

19 Februarie 2007, nr. 173

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea unor acte legislative (Legea privind limitarea activității monopoliste, Legea pentru aprobarea Clasificatorului general al legislației ș.a.)

(înregistrat în Parlament cu numărul 440 din 02 Februarie 2007)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru modificarea unor acte legislative (Legea privind limitarea activității monopoliste, Legea pentru aprobarea Clasificatorului general al legislației ș.a.).

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Economiei, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Proiectul urmărește ajustarea legislației la prevederile Legii nr.206-XVI din 07.07.2006 pentru susținerea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii care, în Capitolul III "Dispoziții finale și tranzitorii" art.12 alin.(4) stabilește o asemenea obligație pentru Guvern. Majoritatea propunerilor de modificare ale proiectului se referă la înlocuirea expresiei "businessul mic și mijlociu" cu expresia "sectorul întreprinderilor mici și mijlocii". Alte modificări propuse de proiect urmăresc excluderea mențiunii despre "Fondul de dezvoltare a micului business", instituție care și-a pierdut valabilitatea odată cu abrogarea expresă a Legii nr.112-XIII din 20 mai 1994 cu privire la susținerea și protecția micului business.

Fundamentarea proiectului

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei nu este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul nu respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă

6. Suficiența argumentării. Deși nota informativă lipsește, înaintarea proiectului este determinată de Capitolul III "Dispoziții finale și tranzitorii", art.12 alin.(4) al Legii nr.206-XVI din 07.07.2006 pentru susținerea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, care prevede că "Guvernul, în termen de 6 luni: va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege". Cu toate acestea, anumite propuneri înaintate de proiect, cum ar fi art. I și art. VI ar avea nevoie de o argumentare ulterioară, în situația în care nu se propune o înlocuire corespunzătoare a instituției juridice a legii abrogate cu cea a legii noi, ci simpla ei excludere.

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză. Cu toate acestea, Asemenea referințe nu se conțin în textul proiectului, iar nota informativă lipsește.

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară. În lipsa notei informative, este imposibil de comentat existența sau suficiența unei asemenea fundamentări.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general.

10. Prejudiciii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public. Cu toate acestea, propunerea de modificare conținută în art. VI al proiectului este susceptibilă de a afecta interesele persoanelor neangajate în câmpul muncii.

Art.24 alin.(2) al Legii privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă nr. 102-XV din 13.03.2003 prevede printre "sursele de constituire a fondului de finanțare a proiectelor angajatorilor și șomerilor destinate creării a noi locuri de muncă" fondul de dezvoltare a micului business. Proiectul propune excluderea acestui fond din lista surselor de finanțare a acestor proiecte sociale, deoarece acesta era prevăzut de Legea nr.112-XIII din 20 mai 1994 cu privire la susținerea și protecția micului business, abrogată prin adoptarea Legii 206-XVI. Considerăm această excludere nejustificată, în situația în care acest fond are un "succesor" instituțional, prevăzut de art.8 al Legii 206-XVI: "fonduri speciale destinate finanțării acțiunilor de susținere a dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii". Astfel, proiectul urma să propună înlocuirea și nu excluderea "fondului de dezvoltare a micului business" sau să propună o sursă alternativă de compensare a excluderii lui.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu se referă la activitatea autorităților publice.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Art. I al proiectului, Art.2 alin.(3) al Legii nr. 906-XII din 29 ianuarie 1992 privind limitarea activității monopoliste	Proiectul propune excluderea acestui alineat care are următorul conținut: "Pentru a finanța dezvoltarea activității de antreprenor și a concurenței Guvernul creează Fondul pentru susținerea	Excluderea nu este argumentată, deoarece legea nouă nr.122-XVI prevede un "succesor" juridic al fondului de dezvoltare al micului business, fondurile speciale destinate finanțării acțiunilor de susținere a dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii. De asemenea, considerăm că susținerea activității și dezvoltării	Alte riscuri Lipsa stabilității și previzibilității legislative	înlocuirea formulării alin.3 după cum urmează "Pentru a finanța dezvoltarea activității de antreprenor și a concurenței sînt create fonduri speciale destinate finanțării acțiunilor de

	și dezvoltarea concurenței	activității de antreprenor și pentru dezvoltarea businessului mic".	businessului mic reprezintă o măsură antimonopol, motiv din care o asemenea prevedere își are locul în această lege.		susținere a dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii".
2	Art.II al proiectului, art.24 alin.(2) al Legii nr. 102-XV din 13 martie 2003 privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.	Proiectul propune excluderea "Fondului de dezvoltare a micului business" din lista surselor de constituire a fondului de finanțare a proiectelor angajatorilor și șomerilor destinate creării a noi locuri de muncă și organizării unei activități de întreprinzător.	Excluderea nu este argumentată, deoarece legea nouă nr.122-XVI prevede un "succesor" juridic al fondului de dezvoltare al micului business, "fondurile speciale destinate finanțării acțiunilor de susținere a dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii". Mai mult decât atât, această excludere lezează interesele unei categorii social vulnerabile a populației, șomerii. Considerăm că excluderea nu poate fi operată fără includerea unei noi surse de finanțare pentru proiectele de creare a locurilor noi de muncă pentru șomeri.	<p>Coruptibilitate Prejudicierea intereselor contrar interesului public</p> <p>Alte riscuri Lipsa stabilității și previzibilității legislative Lezarea intereselor șomerilor</p>	înlocuirea expresiei "Fondul de dezvoltare a micului business" "Pentru a finanța dezvoltarea activității de antreprenor și a concurenței sînt create fonduri speciale destinate finanțării acțiunilor de susținere a dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii".

Concluzii

În concluzie, menționăm că raportul de expertiză nu a identificat norme cu potențial de coruptibilitate. Totuși, atenționăm asupra lipsei fundamentării proiectului, precum și asupra existenței propunerilor de excludere a anumitor prevederi care ar necesita o argumentare suficientă și valabilă.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției